

Algemene informatie Beschermd wonen

Regio Holland Rijnland

Voor: Wmo consulenten regiogemeenten

Versie juni 2015

Gemeenten zijn met de WMO 2015 verantwoordelijk voor het bieden van Beschermd wonen. De taak is overgedragen aan 43 centrumgemeenten. Leiden is voor de regio Holland Rijnland de centrumgemeente.

Beschermd wonen is volgens de wet: *“wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorende toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, , bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.”*

Beschermd wonen gaat over mensen die in de AWBZ een verblijfsindicatie GGZ-C hadden. De mensen met deze indicatie hebben een psychiatrisch ziektebeeld (in de meeste gevallen ook een DSM diagnose) en daarnaast vaak andere problemen zoals verslaving, zorg mijndend gedrag, soms ook nog met een licht verstandelijke handicap. Ze wonen intramuraal bij een zorginstelling en hebben toezicht en veel begeleiding nodig die 24 uur per dag beschikbaar is. Het doel van de begeleiding is stabilisatie en/of bevorderen van de zelfredzaamheid c.q. toewerken naar zelfstandigheid

De verblijfsindicaties bestaan uit zorgzwaartepakketten (ZZP) 1 tot en met 6. Hoe hoger de indicatie hoe intensiever de zorgvraag.

Overgangsrecht

- Mensen met een GGZ C indicatie hebben een overgangsrecht van 5 jaar of tot hun indicatie afloopt.
- Als de zorg via een pgb wordt verzilverd, dan geldt voor de financiering van het pgb een overgangsrecht van 1 jaar. Alle pgb houders Beschermd wonen moeten daarom in 2015 gesproken worden.

Wat valt er NIET onder beschermd wonen:

- indicaties GGZ B - deze mensen komen in aanmerking voor een klinische opname en moeten dus intensief worden behandeld voor hun psychiatrische problemen.
- indicaties VG – verstandelijk gehandicapten kunnen ook een verblijfsindicatie hebben. Deze vallen onder de Wet langdurige zorg
- indicaties VV – verzorging en verpleging. Deze mensen vallen ook onder de Wet langdurige zorg.
- ambulante GGZ begeleiding. Deze mensen vallen onder de Wmo begeleiding.

Beschermd wonen in Holland Rijnland

In Holland Rijnland is Leiden de centrumgemeente voor Beschermd wonen. De gemeenten in Holland Rijnland hebben Leiden gemandateerd om Beschermd wonen uit te voeren. De cliënten Beschermd wonen zijn verspreid over de hele regio. De centrumgemeente heeft de overheveling van deze taak beleidsarm ingevoerd. Belangrijkste doel was om de zorg van bestaande cliënten volgens hun overgangsrecht te continueren. In de notitie ‘Uitvoering beschermd wonen regio Hollands Midden 2015’ is het beleid beschreven en zijn de afspraken tussen de centrumgemeente en de regiogemeenten HR vastgelegd.

Er zijn met alle aanbieders die intramurale plekken bieden (in totaal 18 aanbieders) overeenkomsten gesloten. In enkele gevallen betreft het een overeenkomst voor de bestaande cliënten en is het niet de bedoeling dat er nieuwe instroom is. Er zijn 7 gespecialiseerde GGZ aanbieders, de overige aanbieders zijn uit de VV en VG sectoren.

Praktische informatie toegang

Het proces van de toegang Beschermd wonen is ontwikkeld in samenwerking met de zorgaanbieders, centrumgemeente en vertegenwoordigers uit de regiogemeenten. Er is een werkgroep Beschermd wonen met deze partijen die driewekelijks bij elkaar komt. Ze bespreken casuïstiek, plaatsing, wachtlijstproblematiek en andere actuele zaken.

Het cliëntenbestand Beschermd wonen in de praktijk

(onder voorbehoud van de mogelijke fouten in de Vektis gegevens)

- Ongeveer 350 cliënten wonen intramuraal met de indicatie GGZ C.
- Ongeveer 100 personen hebben een pgb met de indicatie GGZ C.
- Ongeveer 100 personen wonen zelfstandig maar hebben diverse vormen van begeleiding op basis van de indicatie GGZ C. Voor ongeveer 25 personen is dit een vorm van overbruggingszorg (en staan dus op een wachtlijst voor een intramurale plek), 75 personen willen zelfstandig blijven wonen.

Taakafbakening

Intramurale cliënten Beschermd wonen - bij bestaande cliënten vanuit de AWBZ

Deze cliënten verblijven bij een zorgaanbieder en vallen onder de resultaatsovereenkomst Beschermd wonen. Voor deze cliënten is niets veranderd. De lokale Wmo hoeft niets te doen.

Intramurale plekken – bij nieuwe instroom vanaf 2015

De centrumgemeente is verantwoordelijk.

De regiogemeente krijgt bericht over de gewijzigde situatie voor de cliënt. De regiogemeente registreert de gewijzigde situatie in het eigen klantvolgsysteem. Daarna hoeft de regiogemeente niets te doen.

Extramurale cliënten Beschermd wonen

Deze groep heeft een indicatie Beschermd wonen met het bijbehorende overgangsrecht. In de praktijk krijgen deze cliënten vormen van begeleiding terwijl ze zelfstandig wonen. Dit financiert de centrumgemeente.

Als er sprake is van een aflopende indicatie en iemand woont zelfstandig (en wil dat ook zo houden), dan geeft de centrumgemeente geen indicatie Beschermd wonen meer af.

Extramurale begeleiding – bij bestaande cliënten vanuit de AWBZ

De centrumgemeente is verantwoordelijk voor de cliënten BW met overgangsrecht die in 2014 al zelfstandig wonen. De regiogemeente hoeft niets te doen.

Extramurale begeleiding – waarvan de GGZ C indicatie afloopt

De regiogemeente wordt verantwoordelijk en neemt de cliënt over met een maatwerkvoorziening begeleiding, waar dat nodig is. De centrumgemeente rondt de cliënt af in het klantvolgsysteem.

Wijzigingen in de situatie van de cliënt

In de praktijk komt het voor dat er uitstroom plaatsvindt terwijl de indicatie Beschermd wonen formeel nog geldig is en er dus aanspraak gemaakt wordt op het overgangsrecht Beschermd wonen.

Afspraak is: als iemand in 2015 vanuit BW uitstroomt naar zelfstandige huisvesting, dan is de centrumgemeente niet verantwoordelijk voor de begeleiding die bij de zelfstandige huisvesting nodig is. De cliënt moet dus voorafgaand aan de verhuizing een maatwerkvoorziening begeleiding aanvragen bij het Wmo loket van de nieuwe woonplaats.

In de wet is niet geregeld dat er in gewijzigde omstandigheden (namelijk dat de cliënt zelfstandig gaat wonen) met een beschikking vanuit de Wmo ook geen overgangsrecht meer geldt. De indicatie voor Beschermd wonen blijft, op basis van het overgangsrecht geldig zolang de cliënt niet nadrukkelijk toestemming geeft voor het afzien van zijn rechten op de GGZ C indicatie.

Overbruggingszorg – bij nieuwe instroom vanaf 2015

De cliënt krijgt in 2015 een beschikking Beschermd wonen. **De centrumgemeente is vanaf dat moment verantwoordelijk**, ook als de cliënt wacht op een plek en nog thuis woont. De regiogemeente krijgt bericht over de gewijzigde situatie voor de cliënt. De regiogemeente registreert de gewijzigde situatie in het eigen klantvolgsysteem. Daarna hoeft de regiogemeente niets te doen.

Uitstroom vanuit een intramurale plek – vanaf 2015

De regiogemeente wordt verantwoordelijk voor de begeleiding die er nodig is bij het zelfstandig wonen van de cliënt. De centrumgemeente zorgt zo nodig voor een warme overdracht, in samenwerking met de zorgaanbieder die de cliënt intramuraal heeft begeleid. De centrumgemeente sluit na uitstroom het dossier van de cliënt af.

Indicatiestelling voor cliënten met dubbele problematiek, bijvoorbeeld GGZ en verstandelijke handicap

- Een klein deel van de cliënten Beschermd wonen heeft een zogenaamde ‘dubbele grondslag’, namelijk GGZ en VG of VV. Daarbij hanteert Leiden momenteel de volgende werkwijze: Als het duidelijk is dat de cliënt, in overleg met familie en/of zorgaanbieder/specialist, een plek zoekt binnen de VG of VV sector, dan stuurt de centrumgemeente aan op een indicatie voor de Wlz. De aanvraag moet dan dus bij het CIZ gedaan worden. Als de cliënt toch een aanvraag doet bij de centrumgemeente, dan kan de centrumgemeente een extra medisch advies aanvragen voor de indicatie.
- Als er twijfel is over de grondslag, neem dan contact op met de consultants beschermd wonen van de gemeente Leiden zodat er vooraf een zo goed mogelijke inschatting is van de route die de aanvraag moet lopen. We willen graag voorkomen dat de cliënt wordt afgewezen bij diverse loketten.

Collegiale samenwerking en afstemming

Er zijn verschillende situaties waarbij de vraag is of er sprake moet zijn van een indicatie Beschermd wonen of een maatwerkvoorziening begeleiding. De centrumgemeente streeft ernaar om dit per geval goed af te stemmen met de regionale Wmo collega's. Neem daarvoor contact op met de consultants Beschermd wonen van de centrumgemeente. Bij twijfel is een gezamenlijk huisbezoek nodig. Hiermee voorkomen we dat een cliënt bijvoorbeeld eerst een aanvraag bij de centrumgemeente doet, daar wordt afgewezen en opnieuw moet starten bij de Wmo van de woonplaats.

Aanleveren gegevens SVB en CAK

Werkinstructie voor cliënten met een pgb

Een groot deel van deze cliënten verblijft in de praktijk thuis met (soms zeer intensieve) begeleiding. De centrumgemeente is gemandateerd voor de uitvoering Beschermd wonen maar kan in de praktijk de uitvoering van de pgb niet overnemen. Dit is een landelijk probleem: zowel bij de SVB als bij het CAK wordt uitgegaan van de woonplaats van de budgethouder, de cliënt. **De centrumgemeente kan daardoor niet accorderen.** Hieronder staat wie wat moet leveren richting SVB en CAK.

PGB's en de SVB

Leiden is budgethouder en bevoorschot de SVB. Ook meldt Leiden de pgb's (budget per cliënt) voor de hele regio bij de SVB. Regiogemeenten moeten de zorgovereenkomsten accorderen in het systeem van de SVB. De centrumgemeente wil graag inzage in de overeenkomsten die worden gebruikt. Daarom een volgende werkwijze:

- De cliënt vraagt de indicatie aan en kiest vervolgens voor een pgb.
- De consultant BW geeft de beschikking af en geeft de hoogte van het pgb aan in de beschikking.
- De centrumgemeente meldt een budget bij de SVB.
- De SVB stuurt een informatiepakket op, inclusief zorgovereenkomst, naar de cliënt.
- De cliënt en zorgaanbieder vullen deze zorgovereenkomst in
- De zorgovereenkomst wordt ingescand in de SVB portal
- De SVB zet de zorgovereenkomst in het systeem voor akkoord.

- De regiogemeente stuurt de zorgovereenkomst naar de consulenten BW/contactpersoon centrumgemeente.
- Na akkoord van de centrumgemeente kan de zorgovereenkomst ongezien geaccordeerd worden.

Het CAK en de eigen bijdrage BW

Cliënten met een indicatie voor BW moeten worden aangemeld bij het CAK. Dat geldt voor cliënten die intramuraal gaan wonen maar ook voor cliënten die een extramurale indicatie hebben voor overbruggingszorg BW (extramurale zorg).

- De cliënten die van de centrumgemeente een indicatie hebben gekregen voor ZIN moeten door de zorgaanbieders gemeld worden bij het CAK voor de eigen bijdrage. Dit geldt voor zowel de intramurale als de extramurale cliënten. Er wordt momenteel een werkwijze ontwikkeld voor het melden van deze cliënten bij het CAK. Deze werkwijze zal naar de zorgaanbieders gestuurd worden en ter informatie ook naar de regiogemeenten.
- De cliënten die een indicatie voor een PGB BW hebben moeten door de regiogemeente gemeld worden bij het CAK. Dit geldt voor zowel de intramurale als de extramurale indicaties. Wanneer de centrumgemeente een PGB afgeeft voor BW is het noodzakelijk dat er onderling goed contact is tussen de centrum- en de regiogemeente. Er wordt een werkwijze ontwikkeld waarin uitgeschreven wordt welke stappen de centrumgemeente en de regiogemeente moeten doorlopen voor het melden van deze cliënten. U ontvangt deze binnenkort.

Contactgegevens

E-mail: wmoleiden@leiden.nl (vermeld in de onderwerpregel: 'beschermd wonen')

Telefoon: Informatiepunt sociale wijkteams: 14071, doorkiesnummer 4

Postadres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

- Bijlage 1. Toegang beschermd wonen Holland Rijnland
- Bijlage 2. Voorzieningenformulier WMO